

2017

januar 2018

LETNO POROČILO DRUŠTVA FOCUS

Vizija Focusa je družba, ki živi uravnoteženo življenje znotraj okoljskih in družbenih omejitev ter tako ne spodkopava obstoja življenja na Zemlji. Poslanstvo društva Focus je z raziskovanjem, povezovanjem, razkrivanjem, koriščenjem pravnih sredstev izboljševati, spreminjati in popravljati napake sistema ter z ozaveščanjem, oblikovanjem praktičnih rešitev in sooblikovanjem politik nuditi alternative za bolj trajnostno življenje.

Leto 2017 je zaznamovalo kar nekaj vidnih premikov. S konceptom skupnostnega upravljanja z življenjskimi viri smo seznanili več kot 40 predstavnikov občin in na zemljevidu dobrih praks predstavili več kot 40 domačih skupnostnih projektov. Pripravili smo priročnik za izvedbo skupnostne sončne elektrarne ter razvili nov spletni portal o skupnostnem upravljanju z življenjskimi viri Dovolj za vse. Izvedli smo nacionalno konferenco Dovolj za vse z več kot 80 udeleženci.

Krivi smo, da ima Slovenija najbolj ambiciozno uradno stališče o podnebnih ciljih do leta 2030. Spodbudili in začeli smo razpravo o krčenju prostora civilne družbe v Sloveniji. Dogovorili smo se o sodelovanju pri pripravi prevoda knjige Degrowth: A vocabulary for a new era ter sodelovali pri izvedbi nekaj dogodkov na temo odrast. Izpostavljali smo pomen davčne pravičnosti in sodelovali v nekaj procesih priprave ali prenove zakonodaje za zagotavljanje davčne pravičnosti. Pomagali smo ustaviti namero vlade, da vzpostavi subvencije za TEŠ 6. Spodbudili smo Ministrstvo za infrastrukturo, da je pripravilo program zmanjševanja energetske revščine.

Pripravili smo fair trade piknik, kjer so se (z)družile organizacije, ki delujejo na področju etične potrošnje. Izvedli smo okroglo mizo o nepravičnih trgovinskih praksah, kjer so se v isti dvorani pogovarjali ključni deležniki: MKGP, Gospodarska zbornica, Zadržna zveza, trgovci, varuh odnosov v verigah preskrbe s hrano, agencija za varstvo konkurence in civilna družba. Na dan brez nakupov smo, poleg refleksije na razpravi, združili organizacije, ki prakticirajo alternativno potrošnjo (menjalna in solidarnostna ekonomija) in prostovoljce. Gostili smo profesorja agronomije iz Kameruna, ki nam je razkril različne vidike gojenja kakava ter problematiko dobavnih verig sladkega greha. Izvedli smo serijo delavnic po osnovnih in srednjih šolah ter izdali dva etična potrošnika in priročnik za učitelje na temo pravičnega sadja.

Znotraj Evropskega tedna mobilnosti smo skupaj z OŠ Poljane in Četrtno skupnostjo Center organizirali ulični festival s peštrim programom, katerega se je udeležilo prek 200 udeležencev. Na dogodku smo predstavili tudi izsledke projekta Trajnostna mobilnost v šoli. Na idejnem zajtrki Mreže za prostor smo uspeli umestiti Analizo potnih stroškov kot eno izmed aktivnosti Mreže v letu 2018, ki jo bo izvajalo društvo Focus.

V sklopu projekta Moja varčna pisarna smo usposobili študente na temo energetske učinkovitosti in izvedli energetske preglede na Fakulteti za upravo in Ekonomski fakulteti, s čimer smo prispevali k zmanjšanju rabe energije. V sklopu projekta Mladi za boljše okolje smo organizirali posvet na temo potrebe po interdisciplinarnem obravnavanju okoljskih tematik z več kot 40 udeleženci.

Poročilo zajema področja: [podnebne spremembe](#), [energija](#), [mobilnost](#), [odrast](#), [globalna odgovornost in potrošnja](#), [presečni projekti](#), [komuniciranje in sodelovanje](#), [razvoj društva in financiranje](#).

PODNEBJE

Sooblikovanje podnebne politike

Namen te dejavnosti je bil zagotoviti okoljsko učinkovito in ambiciozno podnebno politiko, ki primerno odgovarja na podnebne izzive skozi sledenje razvoju politik in aktivno vključevanje v procese sprejemanja politik.

V 2017 smo sledili evropski razpravi o 2030 podnebno-energetskem okviru politik, znotraj tega predvsem razpravam o t.i. Uredbi o skupnih prizadevanjih ter predlogu o emisijah iz rabe zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu (LULUCF).

Doma smo spremljali izvajanje ukrepov Operativnega programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov (OP TGP) do leta 2020 ter rabo sredstev iz podnebnega sklada. Večji del aktivnosti sooblikovanja podnebne politike je bil izveden v okviru koordinacije delovne skupine za podnebno politiko pri mreži Plan B za Slovenijo. V tem okviru smo za članice mreže organizirali tudi delavnico o podnebno-energetskem paketu 2030 z gostom iz organizacije Transport & Environment, sodelovali na delavnici za NVO o Nacionalnem programu varstva okolja in pripravili prispevek mreže k osnutku tega programa za področje podnebnih sprememb. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč ter posredovanje pripomb in stališč odločevalcem (pisma, srečanja, pripombe in komentarji na vladne predloge), sodelovanje na različnih dogodkih, zagovorništvo na nacionalni in evropski ravni, koordinacija delovne skupine za podnebno politiko v okviru Plana B, informiranje NVO v Sloveniji in Evropi. Kot že vrsto let smo tudi letos prispevali k oblikovanju mednarodnega indeksa izvajanja politik podnebnih sprememb (CCPI 2018).

Podnebni shod – Budnica vladi

29. marca 2017 smo skupaj z več organizacijami pripravili t.i. podnebno budnico. Več kot 300 posameznikov se je zbralo pred vlado in predsedniku vlade dr. Miru Cerjarju priredilo podnebno budnico. Sporočilo budnice je bilo, da Vlada RS spi na praznih obljubah in neizpolnjenih zavezah Pariškega sporazuma - čas je, da prisluhne ljudem, ne interesom fosilne industrije! Shod je bil del globalnega podnebnega gibanja Break free, ki je potekalo v marcu in je z več kot 100 "akcijami" po svetu od političnih voditeljev zahtevalo hitro in odgovorno opuščanje fosilnih goriv. V Sloveniji je gibanje Break free prejelo veliko podporo. Skupen poziv predsedniku Vlade RS dr. Miru Cerjarju je podprlo več kot 70 okoljevarstvenih, mladinskih, študentskih in sindikalnih organizacij ter organizacij, ki delujejo na področju javnega zdravja in človekovih pravic. Široka skupina podpornikov je zahtevala, da slovenska vlada v skladu s Pariškim sporazumom usmeri vso javno finančno podporo k zagotavljanju pravočasnega, odgovornega in pravičnega prehoda s fosilnih virov na energetski sistem, ki temelji na energetskih prihrankih, učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije. Zbrani so predstavnikom Vlade RS predali tudi poziv s štirimi zahtevami za ambicioznejšo podnebno-energetsko politiko.

ENERGIJA

Sooblikovanje energetske politike

Namen te široke dejavnosti je zagotoviti okoljsko učinkovite in ambiciozne energetske politike, ki primerno odgovarjajo na podnebne, okoljske in razvojne izzive ter še posebej prispevajo k zmanjšanju rabe energije, učinkoviti rabi energije in rabi obnovljivih virov energije.

Na področju evropske energetske politike smo bili usmerjeni na zimski energetski paket, ki je bil objavljen konec leta 2016 in vključuje predloge revizij vseh pomembnejših energetskih direktiv in drugih pomembnih

regulativnih dokumentov. Na MzI smo poslali dve pismi s predlogi za izboljšanje predlogov novih direktiv ter se udeležili seje odbora DZ za infrastrukturo, kjer je vlada predstavila svoje stališče do omenjenih dokumentov.

Na področju slovenske energetske politike smo se ukvarjali s predlaganim novim Energetskim konceptom Slovenije. Udeležili smo se dveh posvetov MzI, kjer smo podali komentarje na predlagan dokument ter predstavili lastno vizijo trajnostne energetske prihodnosti. Komentarji na zadnji predlog EKS v sklopu javne obravnave bodo podani v začetku 2018.

V začetku leta smo se vključili v koalicijo Break Free, katere cilj je energetska prihodnost brez fosilnih virov. Aktivnosti so se nanašale na uvedbo novega prispevka (subvencije) za TEŠ 6, ki ga je predlagala vlada. Sodelovali smo pri pripravi in izvedbi tiskovne konference, shoda pred vlado (glej tudi poglavje o programu Podnebje), kjer je bilo vladi predanih več kot 5000 podpisov podpornikov proti uvedbi subvencije za premog in za trajnostni energetski prehod ter predaji pisma proti uvedbi subvencije za TEŠ 6 ministrstvu za infrastrukturo. Aktivno smo sodelovali na sejah odbora DZ za infrastrukturo na temo zahtev Break Free koalicije ter spremembah EZ-1, s katerimi je vlada želela uvesti subvencijo za TEŠ 6. Proti slednjemu smo se v sklopu javne obravnave opredelili tudi v formalnih komentarjih na spremembe EZ-1. MzI je zaradi pritiska javnosti umaknil svoj predlog uvedbe subvencij. V sklopu javne razprave o spremembah EZ-1 smo obenem predlagali tudi razširitev sheme za samooskrbo z električno energijo iz OVE, na podlagi katere bi lahko tudi energetske skupnosti vstopile v shemo. Komentarje, ki so predlagali enako, smo podali tudi ob spreminjanju Uredbe o samooskrbi. Zaradi zamud se bosta oba dokumenta sprejemala šele v letu 2018. Na področju OVE smo pripravili tudi priporočila za vključevanje javnosti v postopke pri umeščanju OVE v prostor, ki bodo relevantnim deležnikom poslana v začetku 2018.

Na področju energetske revščine smo aktivno delali na spodbujanju MzI, da pripravi program porabe sredstev iz kohezijskega sklada, ki so jih namenili za zmanjševanje energetske revščine. Poleg dela z mediji smo sodelovali na seji odbora DZ za infrastrukturo na omenjeno temo, zaradi česar je MzI novembra končno pripravil program, pričetek izvedbe katerega pa je zamaknjen v leto 2018.

V letu 2017 je Focus koordiniral delovno skupino Trajnostna energetika pri mreži Plan B. Del aktivnosti na področju energetskih politik se je tako navezoval na delo znotraj te delovne skupine. V sklopu Plana B smo izvedli delavnico za NVO, kjer smo predstavili vsebino in formo EU politik na primeru zimskega energetskega paketa ter na ta način seznanili NVO z dogajanjem glede energetske-podnebnih EU politik. Izvedene so bile tudi tri delavnice za civilno družbo in sicer na temo hidroenergije, vetrne energije in jedrske energije. Cilj delavnic je bil zblíževanje stališč o virih energije in potrebni trajnostni energetski tranziciji. Proces usklajevanja stališč se bo zaključil v začetku 2018.

Na spletni strani smo redno objavljali novice, povezane z energetske politiko in dogajanjem v energetskem sektorju. Sestankovali in komunicirali smo z različnimi deležniki, podali več izjav za medije ter redno spremljali dogajanje na tem področju.

Kampanja Jedrska energija – ne hvala!

Namen kampanje je opozarjati na tveganje in nevarnosti, ki jih prinaša izkoriščanje jedrske energije. Z aktivnostmi odpiramo vprašanja in podajamo argumente proti nadaljnji rabi jedrske energije, ki so namenjeni odločevalcem in javnosti, obenem pa promovirajo bolj trajnostne oblike pridobivanja energije. Poleg objavljanja novic na temo jedrske energije smo sodelovali pri prevajanju in promociji petih števil mednarodnega novice [NukeNews](#). Aktivni smo bili tudi glede vprašanja podaljšanja obratovalnega dovoljenja za NEK. Pritožili smo se na odločitev ARSO, da presoja vplivov na okolje za podaljšanje obratovanja NEK do leta 2043 ni potrebna. Pritožba je bila ugodno rešena, zgodba pa se nadaljuje na sodišču. Na poziv le-tega smo se izjasnili v bran ugodni odločitvi Ministrstva za okolje in prostor. Z obratovalnim dovoljenjem NEK so bila povezana tudi prizadevanja za spremembo Zanonu o ionizirajočem sevanju in jedrski varnosti. V zvezi s tem smo pomagali poslanski skupini Levica z vlaganjem amandmajev.

REACH

Projekt [REACH](#) vključuje 4 organizacije iz Bolgarije, Hrvaške, Makedonije in Slovenije, izvajal se je v okviru programa Inteligentna Energija Evropa. Cilj projekta je prispevati k zmanjševanju energetske revščine na praktični in strukturni ravni. S projektom želimo opolnomočiti gospodinjstva, ki se soočajo z energetske revščino, da spremenijo svoje navade pri ravnanju z energijo in vodo ter tako zmanjšajo svoje račune. Obenem projekt želi problematiko energetske revščine vzpostaviti kot temo, ki zahteva strukturne rešitve na lokalni, nacionalni in EU ravni.

V Zasavju smo v začetku leta izvedli še zadnja energetska svetovanja v gospodinjstvih. Izvedena je bila evalvacija doseženih rezultatov in prihrankov v gospodinjstvih (v povprečju znašajo 89 EUR na leto) ter vseh drugih aktivnosti projekta. Uspešno smo izvedli nacionalno konferenco o energetske revščini z mednarodno udeležbo, dogodek v Murski soboti, kjer smo podelili priznanja dijakom, ki so bili vključeni v projekt, ter pripravili priporočila za strukturne rešitve na nacionalni in EU ravni.

S projektnimi partnerji smo se srečali na zadnjem projektnem sestanku v Zadru, podali številne izjave za medije, opravili več sestankov z deležniki ter uspešno izvedli promocijo in diseminacijo doseženih rezultatov. V prvi polovici leta smo z zaključnim poročilom uspešno zaključili projekt.

ENERGISE

Evropski projekt ENERGISE združuje 10 organizacij (univerz, raziskovalnih inštitutov in nevladnih organizacij) iz Bolgarije, Danske, Finske, Nemčije, Madžarske, irske, Slovenije, Švice, Združenega kraljestva in Nizozemske. Financiran je v okviru programa OBZORJE 2020. Gre za inovativno vse-Evropsko raziskovalno iniciativo, ki poskuša doseči večje znanstveno razumevanje družbenih in kulturnih vplivov na rabo energije. V sklopu projekta se bodo razvijale, testirale in ocenjevale različne možnosti za spremembe rabe energije v gospodinjstvih in skupnostih v Evropi. Cilji projekta vključujejo razvoj inovativnega teoretičnega okvira, ki združuje družbene prakse in pristop energetskih kultur, oceno in primerjavo vpliva različnih iniciativ za zmanjšanje rabe energije v Evropi, razvoj pristopa »Energy Living Labs« za raziskovanje in spreminjanje energetskih kultur ter dosego novih raziskovalnih spoznanj o vlogi rutin in problemov pri spremembah k bolj trajnostni rabi energije.

V letu 2017 je bil vzpostavljen konceptualni okvir, ki predstavlja osnovni teoretični temelj za izvedbo ostalih aktivnosti projekta. Pripravljene so bile tipologije energetskih iniciativ, na podlagi česar je bil pripravljen nabor preko 1000 energetskih iniciativ v 30 evropskih državah, z dodatnim podrobnejšim opisom izbranih 60 iniciativ. Pripravljena je bila spletna stran projekta, izvedene diseminacijske aktivnosti, pripravljen nabor deležnikov, izvedena dva projektna srečanja (Maastrich in Dublin) ter izvedena predstavitev projekta konzorciju evropskega projekta MOBISTYLE. Delo na projektu se bo nadaljevalo tudi v 2018.

Moja varčna pisarna: Ozaveščanje javnega sektorja v Sloveniji za zmanjšanje porabe energije in ogljičnega odtisa

Projekt smo izvajali skupaj s Fakulteto za upravo UL, Svetovalno-izobraževalnim centrom FU ter podjetjem E-upravnik, financiran pa je bil iz programa »Po kreativni poti do praktičnega znanja« Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije. Glavni namen projekta je ozaveščanje javnega sektorja v Sloveniji za zmanjšanje rabe energije. Ključni problem, ki smo ga reševali, je slabo poznavanje možnosti za optimizacijo stroškov porabe energije.

V sklopu projekta je bilo pripravljenih več smernic za spodbujanje varčevanja in racionalne rabe energije, vode in drugih materialov. Pripravljene so bili kratki promocijski informativni filmčki, organizirani dogodki, promocijske aktivnosti ter izvedene meritve rabe električne energije ter ozaveščevalna izobraževanja o učinkoviti rabi energije in drugih materialov na Fakulteti za upravo in Ekonomski fakulteti UL.

Projekt je izvajala skupina študentov iz različnih fakultet in smeri. Gre za interdisciplinarni projekt, kjer so študentje izvajali raznolike dejavnosti, od meritev, analiz, oblikovanja, priprave dogodkov, besedil za brošure in smernice, do razmisleka o sredstvih za spodbujanje varčnega vedenja ter preučevanja vedenja zaposlenih v javnem sektorju.

IDEA – Inovativna smer v energetske svetovanju

Namen projekta IDEA (Innovative Direction in Energy Advising) je razvoj inovativnih pristopov na področju izobraževanja o energetske revščini. Glavni cilj je izboljšanje obstoječih in razvoj novih inovativnih izobraževalnih metod in gradiva za usposabljanje odraslih o tematiki energetske revščine ter v proces priprave teh orodij vključiti številne relevantne deležnike. Projekt izvajamo skupaj z Univerzo v Cipru, DOOR-om in Energetske agencijo Plovdiv. Financiran je iz programa Erasmus+.

S projektom smo začeli novembra 2017, zato bo večina aktivnosti izvedena v naslednjih dveh letih. Decembra je bilo izvedeno prvo projektno srečanje v Nikoziji, pripravili smo nabor deležnikov, ki se ukvarjajo z energetske revščino ali z izobraževanjem odraslih, ter vprašalnik za deležnike o njihovih potrebah po znanju, gradivih in orodjih na temo energetske revščine.

COST - European Energy Poverty: Agenda Co-Creation and Knowledge Innovation - Energetska revščina v Evropi: soustrvarjanje agende in inovacija znanja

Focus je v 2017 začel sodelovati v akciji COST, katere glavni cilj je radikalno preoblikovati obseg in globino znanstvenih spoznanj o energetske revščini v Evropi. Aktivnosti bodo naslovile vprašanja o tem, kako se energetska revščina dojema v teoriji, kako se jo prepoznava v praksi ter kako se jo naslavlja. To bo doseženo z vzpostavitvijo multidisciplinarnega sodelovanja med strokovnjaki in raziskovalci iz različnih področij: človeška geografija, energetske študije, ekonomija, sociologija in politične vede. Sodelovali smo na začetnem srečanju akcije, ki je potekalo novembra 2017 v Bruslju, ter se udeležili dela v dveh delovnih skupinah projekta.

MOBILNOST

Sooblikovanje prometne politike

S sooblikovanjem politike prispevamo k okoljsko učinkoviti in ambiciozni prometni politiki, ki primerno odgovarjajo na podnebne izzive. Sledili smo politikam na področju vozil in CO₂, biogoriv, tovornega cestnega prometa in Direktivi o kakovosti goriv. V letu 2017 smo se zavzemali za: spremembo testnega sistema za merjenje porabe in izpustov CO₂ in merjenje izpustov NO_x pri avtomobilih, za vključitev ILUC faktorjev pri merjenju izpustov biogoriv, za zmanjšanje pridobivanja biogoriv iz poljščin za hrano ter za čim bolj temeljito in transparentno poročanju karakteristik novih težkih vozil na trgu, ki bo služilo za oblikovanje prvih CO₂ standardov za težka vozila v EU. Veliko pozornosti pa smo namenili zavajanju potrošnikov v aferi Dieseldgate, zaradi katere pa niso na slabšem le denarnice uporabnikov vozil temveč predvsem okolje (prašni delci v mestih, večji izpusti CO₂).

V letu 2017 smo z Zvezo potrošnikov Slovenije nadaljevali z opozarjanjem na sporen postopek testiranja emisij novih avtomobilov, ki ne odraža realne porabe na cesti in na kršitev mejnih vrednosti za emisije NO_x pri dizelskih avtomobilih. Prizadevali smo se za določitev novih standardov za avtomobile in dostavna vozila za leto 2020. V okviru podnebno-energetskih ciljev za 2030 smo se zavzemali za čim bolj ambiciozne cilje zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov v netrgovanih sektorjih in omejitev ponorov iz naslova rabe tal, ter čim bolj ambiciozno zastavljeno izhodiščno točko zmanjšanja emisij.

Redno obveščanje javnosti na področju politik je tekom leta potekalo preko sporočil za javnost, objavljanja novic in stališč na spletni strani in socialnih omrežij. Focus je partner v Koaliciji za trajnostno prometno politiko in Delovne skupine za mobilnost, ki delujeta znotraj mreži Plana B in Mreža za prostor. Namen koalicij je ustvariti močno skupino organizacij, ki usmerjajo prometno politiko k novi prometni paradigmi (trajnostni mobilnosti) in ki se odziva na pereče 'prometne' probleme v Sloveniji.

Kolesarski zajtrk v okviru projekta Okolje, zdravje, mladi

V letu 2017 smo pričeli z izvajanjem projekta Okolje, zdravje, mladi v okviru katera smo 16. novembra organizirali prvi kolesarski zajtrk izven Ljubljane in sicer v Slovenj Gradcu. Namen zajtrka je bil spodbuditi kolesarjenje tudi v hladnejšem delu leta. Kdo pravi, da je kolesarske sezone konec? Kolesarjenje v hladnejših mesecih že dolgo ni več samo za ekstremne športnike. Ustrezna oprema, prilagojena hitrost in topla oblačila omogočajo, da lahko kolesarimo po opravkih tudi v hladnejših mesecih. Kolesarje je na Trgu svobode pričakal zajtrk ter popravljalec koles, ki so ga udeleženci lahko povprašali za nasvet in manjša popravila koles. Z organizacijo kolesarskih zajtrkov nadaljujemo tudi v letu 2018.

Trajnostna mobilnost v šoli

V projektu Trajnostna mobilnost v šoli smo problematiko prekomerne uporabe avtomobila naslavljali preko prek ključnih ciljnih skupin, predvsem občin, šolskega osebja, staršev ter seveda otrok. Ustrezna enota

naslavljanja mobilnosti v povezavi z osnovnimi šolami pa so šolski okoliši, ki pokrivajo vsa naselja v občini, zato se prek njihovega urejanja v smeri trajnostne mobilnosti lahko celovito preureja promet in prostor tako v mestih kot v manjših naseljih. Za časa trajanja projekta smo izvedli dva pilotna projekta in sicer na OŠ Dob in OŠ Ljubljana. Za oba šolska okoliša smo izvedli analizo stanja, delavnice za različne deležnike, oblikovali mobilnostna načrta ter izvedli promocijske dogodke v okviru Evropskega tedna mobilnosti. Prav tako smo oblikovali Priročnik za urejanje šolskih okolišev po načelih trajnostne mobilnosti in izsledke projekta predstavili odločevalcem na Ministrstvu za infrastrukturo.

Aktivno v šolo

V letu 2017 smo pričeli s sodelovanjem v programu Aktivno v šolo. Osnovni namen programa Aktivno v šolo je podpora šolam in občinam pri spodbujanju aktivne poti v šolo. Aktivna pot v šolo je pomembna za zdravje, samostojnost in socialni razvoj otrok, saj zagotavlja minimalno priporočeno količino fizične aktivnosti in spodbuja vzgojo o prometni varnosti ter trajnostnem razvoju. Otroci, ki hodijo v šolo peš ali s kolesom, so bolj telesno pripravljene kot tisti, ki se vozijo; dokazano je, da se taki otroci tudi sicer več gibljejo in med drugim lažje sledijo pouku. Spodbujanje aktivne poti v šolo je ukrep, s katerim se s povezovanjem občin, osnovnih šol, staršev in otrok izvaja vzgoja za zdrav življenjski slog brez razlik. Program sofinancira Ministrstvo za zdravje RS in je del prizadevanj Dober tek Slovenija za več gibanja in bolj zdravo prehrano. Skupaj s partnerji smo v letu 2017 že začeli z dejavnostmi podpore pri izvedbi spremljane poti v šolo (Pešbus in Bicivlak) in podpora samostojni poti v šolo. Izvedeno je bilo izobraževanje za predstavnike občin in šol, ki si želijo izvajati spremljano pot v šolo. Prav tako smo opozarjali deležnike na nove razpise, kamor je mogoče prijaviti aktivnosti spremljane poti v šolo, zastavljena pa je bila tudi kampanija za promocijo samostojne poti v šolo. Z aktivnostmi nadaljujemo tudi v letu 2018.

GLOBALNA ODGOVORNOST IN POTROŠNJA

Etični potrošnik v supermarketu - Supply Cha!nge – za pravične trgovske verige

Z letom 2017 se je zaključil mednarodni projekt Supply Cha!nge – za pravične trgovske verige, ki se je začel v letu 2015. Trgovske verige imajo ogromen vpliv na globalne oskrbovalne verige, saj delujejo tako v vlogi kupca (od dobaviteljev kupujejo izdelke in surovine) kot v vlogi prodajalca (za potrošnike). Čeprav je večina supermarketov še vedno vir blagovnih znamk drugih proizvajalcev, se njihova vloga zaradi lastnih blagovnih znamk spreminja: trgovci na drobno niso več zgolj trgovci, ampak ponujajo širok razpon svojih lastnih znamk, od diskontnih do premium. Ekološki in socialni standardi lastnih blagovnih znamk se močno razlikujejo in dajejo potrošniku malo možnosti za odgovorno izbiro. 40 % lastnih blagovnih znamk na policah supermarketov predstavlja velik potencial za pozitiven vpliv na čedalje večje izzive pravičnejše in trajnostne potrošnje. To je bilo glavno izhodišče projekta Supply Cha!nge.

V okviru projekta smo marca organizirali nacionalno okroglo mizo »[Trgovska veriga je tako močna kot njen najšibkejši člen](#)«, kjer smo povezali ključne deležnike na področju (ne)pravičnih trgovskih praks in skupaj iskali rešitve za vzpostavitev odgovornosti in pravičnosti vzdolž dobavnih verig. V aprilu smo organizirali malce drugačno konferenco za medije, kjer smo predstavili [recept za pravične piškote](#) – v sodelovanju z Manco Rudolf smo predstavili poročilo o problematiki palmovega olja in bolj trajnostne alternative. Junija smo gostili Christopherja M. Tankouja, profesorja agronomije in raziskovalca trajnostnih načinov gojenja kakava v Kamerunu. Obiskali smo profesorje na oddelku za agronomijo Univerze v Ljubljani, obiskali družinsko čokoladnico 20chocolate, kjer izdelujejo trajnostno čokolado po principu bean-to-bar in kjer smo posneli prispevek za medije. Organizirali smo tudi javno razpravo »[Srečanje s kakavom](#)« v lokalni Pritličje. Septembra smo izvedli strateško srečanje za dan brez nakupov, kjer smo se zainteresirane organizacije in posamezniki dogovorili, kako izvesti skupnostni dogodek. Srečanje je služilo tudi povezovanju in koordinaciji aktivnosti. Ravno tako septembra smo zagnali kampanjo in peticijo »[Pravica za moje piškote](#)«, kjer smo zahtevali pravične

dobavne verige, predvsem v okviru trgovine s palmovim oljem. Peljali smo kampanjo preko tiskanih in družbenih medijev, prevedli in priredili kratke video posnetke, ki so dostopni na [focusovem kanalu](#). Novembra smo organizirali [razpravo](#) ob dnevu brez nakupov »[Dan brez nakupov – dobra ideja ali dober izgovor](#)« kjer smo se s kopico strokovnjakov iz različnih področij pogovarjali o smiselnosti obeleževanja tega dneva ter o potrošništvu v Sloveniji. Razpravo je moderirala blogerka in antropologinja Katerina Vidner Ferkov, gostje pa so bili: antropolog Dan Podjed, psihologinja Katja Z. Istenič, predstavnik društva za Združene narode Slovenija, Boštjan Jerman, predstavnica društva Focus, Živa Kavka Gobbo, filozof Luka Omladič, vodja pravične trgovine v Sloveniji, Živa Lopatič in Matej Fegus, podjetnik. Istega meseca smo tudi kordinirali akcije na dan brez nakupov, kjer smo pozivali ljudi, da se vzdržijo vsakršnega nakupa, obenem pa promovirali izmenjevalne in alternativne obdarovalne prakse. Nastal je tudi [filmček](#), ki so ga ustvarjale prostovoljke. Decembra smo tudi izdali 5. številko glasila [Etični potrošnik – Manj = več](#), ter pripravili vse potrebno za skorajšnjo izdajo družabne igre Tradejack, na temo dobavnih verig palmovega olja.

Med drugim smo še prevedli nekaj poročil in novic, ter se udeležili evropske okrogle mize na temo nepravilnih trgovinskih praks v Bruslju, kjer smo predstavili ugotovitve nacionalnih okroglih miz. Jeseni pa smo se udeležili projektnega srečanja v Bukarešti.

Sadje naj bo pravično!

Z avgustom 2017 se je zaključil 18 mesečni projekt »Sadje naj bo pravično! – Make fruit fair!«, ki pa ponekod še poteka. Kampanja združuje devetnajst organizacij s celega sveta. Evropske nevladne organizacije tesno sodelujejo z organizacijami malih kmetovalcev in sindikati delavcev na plantažah v Afriki, Latinski Ameriki in na Karibih, da bi skupaj izboljšali življenjske in delovne pogoje za stotine delavcev, ki pridelujejo, obirajo in pakirajo tropsko sadje, ki ga vsakodnevno kupujemo v trgovinah, ter omejili negativne vplive na okolje, ki jih ima trgovina s sadjem.

Že v začetku leta smo izdali [priročnik »Sadje naj bo pravično!«](#) za učtelje in druge multiplikatorje, ki je doživel velik uspeh, saj so nas prosili za več izvodov, ter nas pogosto vabili na delavnice, kjer smo uporabili vsebino in metode iz priročnika. Naslednji mesec, februarja, smo izdali 4. glasilo Etični potrošnik, z naslovom [Sadje vs. sadje](#), kjer smo zbrali avtorske članke, mnenja in intervjuje na temo lokalnega, ekološkega in pravičnega sadja ter možnosti za udejanjanje tega v Sloveniji. Aprila 2017 smo otvorili [natečaj PraviLNO pečeno](#), katerega rezultate smo predstavili na fair trade pikniku, kjer je komisija ocenila najboljši izdelek. V komisiji smo gostili tudi priznanega kuharskega mojstra, Bineta Volčiča. [Recepte natečaja](#) smo zbrali v knjižici receptov. 13. maja smo organizirali [fair tarde piknik](#), v sodelovanju z zadrugo Buna in Snago, ki se je odvijal v parku Tivoli. Na pikniku so potekale številne aktivnosti, ki so pokazale, da je etična potrošnja možna, predvsem pa smo se povezovale skupine in posamezniki, ki si prizadevamo za pravičen svet in smo aktivni na lokalni in širši ravni. Naredili smo tudi kratek [video zapis](#). Junija smo objavili slovensko verzijo spletnega interaktivnega dokumentarca »[Zgodba o bananah](#)«, kjer lahko potujete po dobavnih verigah banan in spoznavate ljudi in okolja, ki so vpletena v proizvodnjo in prodajo. Oktobra sva predstavnici Focusa in Bunem ki je bila partnerica v projektu obiskali konferenco in projektno srečanje vseh partnerskih organizacij v Krakovu, na Poljskem, kjer smo predstavili uspehe kampanje v Sloveniji in spoznavali uspehe tudi v drugih državah. Obenem pa smo sodelovali pri evalvaciji projekta, katero nestrpno pričakujemo v letu 2018.

Velik del dogodkov je spremljal tudi video zapis, nastala je serija filmčkov, ki so dostopni na [Focusovem youtube kanalu](#).

Financiranje za razvoj

Z letom 2017 se je zaključil mednarodni projekt Financiranje za razvoj, ki se je začel v letu 2015. Namen projekta je bil spodbuditi razpravo o zagotavljanju skladnosti evropskih zasebnih in javnih investicij v državah v razvoju z evropskimi in svetovnimi cilji za izkoreninjenje revščine, trajnosten razvoj, podnebno ukrepanje in spoštovanje človekovih pravic. V okviru projekta smo skozi razstavo Na zlomljenih krilih razvoja ozaveščali in informirali javnost o negativnih učinkih javnih in zasebnih investicij v državah v razvoju. Razstava je bila v letu 2017 na ogled v srednjih šolah v Ljubljani, Celju, Kranju in Murski Soboti, knjižnici Kočevje in na Ljudski univerzi v Žalcu.

Za nevladne organizacije iz Zahodnega Balkana smo v 2017 organizirali delavnico o korupciji, za slovensko javnost pa delavnici z mednarodno udeležbo o transparentnosti in odgovornosti Evropske investicijske banke in o davčni pravičnosti, posvet o krčenju prostora civilne družbe in okroglo mizo o evropski odvisnosti od plina z gosti iz tujine. Pripravili smo tudi publikacijo Za bolj trajnostno, transparentno in odgovorno banko EU – Pridobljena spoznanja in izzivi za Evropsko investicijsko banko. V slovenščino smo prevedli in objavili spletni

dokumentarec Hoja po robu, ki preko trase Južnega plinskega koridorja prikazuje posledice financiranja in gradnje tega mega plinovoda na lokalne skupnosti. Sodelovali smo na projektnem sestanku v Pragi, konferenci o plinu v Bruslju ter srečanju evropske mreže euroIFI (international financial institutions) v Grčiji. Na področju zagovorništva smo v okviru projekta spremljali oblikovanje slovenske razvojne politike in se odzivali na aktualne procese in predloge. Na tem področju smo sodelovali s slovensko platformo Sloga. Aktivno smo sodelovali tudi pri delu Stičišča za davčno pravičnost. Na evropski ravni smo sodelovali v procesu revizije mehanizma za pritožbe pri Evropski investicijski banki. V okviru projekta smo novinarki RTV omogočili potovanje v Grčijo z namenom raziskovanja stanja ob gradnji Južnega plinskega koridorja in snemanje prispevkov za dokumentarni film umetniku Murču. Nastala sta dva novinarska prispevka iz misije v Grčiji in kratek video iz Albanije.

ODRAST

Ker je pojem odrast še relativno neznan pojem, ga uvodoma v tem delu poročila na kratko predstavljamo. Odrast je gibanje, ki nas opominja, da neskončna rast na končnem planetu ni niti trajnostna niti možna. Trenutni ekonomski sistem vodi v prekomerno izkoriščanje naravnih virov, degradacijo okolja, revščino, nepravilnost in neenakopravnost. Odrast razblinja mit, da je rast osrednja in edina rešitev za našo družbo. Trenutno najhitreje rastoče gibanje na svetu poskuša razumeti prepletanje kriz, s katerimi se danes srečujemo, ter graditi preiščene in demokratične poti k večji družbeni in okoljski pravičnosti, blaginji, smiselnemu življenju, emancipaciji in avtonomiji.

V okviru programa Odrast je bilo v letu 2017 izvedenih le nekaj manjših dejavnosti. V septembru smo soorganizirali raziskovalni seminar Tiha od-rast in glasno grmenje: pogledi iz evropske polperiferije, v okviru katerega smo s Christino Plank, Giacomom D'Aliso in Mladenom Domazetom raziskovali potencial drugačnih družbenih praks v skladu s trajnostno družbo od-rasti. V decembru smo soorganizirali razpravo Od-rast: koncept za novo dobo, kjer smo se o konceptu od-rasti in prihajajočem prevodu knjige Degworth: A Vocabulary for a New Era pogovarjali z Giacomom D'Aliso, Lillian Pungas, Gajo Breclj, Jožetom Vogrincem in Živo Kavka Gobbo. Razen tega smo v 2017 začeli s prevodom knjige, ki naj bi izšla v letu 2018.

PRESEČNI PROJEKTI

Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri

Društvo Focus, Umanotera, Inštitut za politike prostora in Pravno-informacijski center nevladnih organizacij smo v 2016 pričeli z izvajanjem projekta Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri, ki ga financira Ministrstvo za okolje in prostor. Namen projekta je opolnomočiti lokalne skupnosti za prispevanje k prehodu v nizkoogljično družbo s trajnostnim upravljanjem z življenjskimi viri v lokalnih okoljih. S promocijo skupnostnega upravljanja z življenjskimi viri kot pozitivno razvojno povratno zanko bo projekt prispeval k blaginji skupnosti ter povečanju neodvisnosti od fosilnih energentov in prehranske samooskrbe na ravni države.

Skupaj z izbrano občino (MO Nova Gorica) in tamkajšnjimi lokalnimi deležniki smo pripravili 3 idejne zasnove za pilotne projekte (skupnostna sončna elektrarna, skupnosti prostor ter pešbus in bicivlak). Pripravili smo 4 priročnike (za izvajanje skupnostnih projektov, za ureditev skupnostnega prostora, za izvedbo skupnostne sončne elektrarne in za izvajanje spremljane poti v šolo s pešbusom in bicivlakom). Izveden je bil zaključni predstavitevni dogodek v Novi Gorici, na zgoraj omenjenih treh področjih pa smo pripravili tudi priporočila za odločevalce, ki so se nanašala za odstranjevanje zaznanih ovir za izvedbo skupnostnih projektov. Poleg množice sestankov z različnimi deležniki na nacionalni in lokalni ravni smo izvedli evalvacijo izvedenih aktivnosti, izvedli diseminacijske aktivnosti ter konec januarja uspešno zaključili s projektom.

Dovolj za vse II

S projektom Dovolj za vse II smo nadaljevali z delom iz projekta Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri. Umanotera in Pravno-informacijski center sta bila partnerja, projekt pa je bil financiran s strani Ekosklada. S projektom smo želeli preko ozaveščevalne kampanje na nacionalni ravni in pilotnimi projekti na lokalnih ravneh opolnomočiti lokalne skupnosti za prispevanje k prehodu v nizkoogljično družbo s trajnostnim upravljanjem življenjskih virov v lokalnih okoljih. Cilji projekta vključujejo izboljšano zavedanje slovenske javnosti o pomenu skupnostnega upravljanja, izboljšano prepoznavnost razvojnih potencialov življenjskih virov v lokalnih okoljih, povečano prepoznavnost dobrih praks, povečan obseg in prepoznavnost priročnikov o skupnostnih projektih ter povečanje števila lokalnih skupnosti, ki izvajajo skupnostne projekte.

Celotni projekt je bil izveden v letu 2017. Pripravljena je bila spletna stran projekta, ki vključuje predstavitev dobrih praks skupnostnega upravljanja v Sloveniji ter ponuja dostop do kvalitetnih gradiv na temo skupnostnih projektov. Izvedene so bile delavnice za lokalne deležnike v Mariboru, Kopru, Kranju, Postojni, Zagorju ob Savi, Ankaranu. Usposabljanja deležnikov za izvedbo skupnostnih praks so bila izvedena v sodelovanju z deležniki v Ankaranu, Škofji Loki, Postojni, Kopru ter z dvema različnima projektoma v Kranju. Novembra smo v Ljubljani izvedli nacionalno konferenco na temo skupnostnega upravljanja, pripravljena pa sta bila tudi Priročnik za ureditev skupnostnega vrta ter Priročnik za vzpostavitev združnega razpršenega hotela. Konec novembra smo zaključili z izvajanjem projekta.

Mladi za boljše okolje: Sinergija spoznanj o okolju med akademsko in lokalno skupnostjo

Projekt izhaja iz spoznanja, da obstaja pomanjkanje prenosa znanj o okoljskih družboslovnih tematikah med akademsko sfero in drugimi akterji, kot so civilna družba, lokalni in državni odločevalci idr. Po eni strani se pri strateških in političnih odločitvah raznih deležnikov ne upošteva dovolj okoljskih vidikov in spoznanj, ki izhajajo iz akademske sfere, po drugi strani pa se premalo lokalnih (okoljskih) problemov ter poskusov za njihovo reševanje raziskuje na akademski ravni. Pri projektu smo sodelovali s Fakulteto za družbene vede in interdisciplinarno skupino študentov, financiran pa je bil iz programa »Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem in regionalnem okolju – Studentski inovativni projekti za družbeno korist 2016 – 2018« Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije.

V sklopu projekta smo pripravili bazo družboslovne okoljske produkcije na UL, razvili novo znanstveno-strokovno okoljsko družboslovno edicijo OIKOS pri ČKZ, organizirali študentski okoljski simpozij, kjer so bile predstavljene diplomske in magistrske naloge iz okoljskega področja, ter javni posvet na temo potrebe po interdisciplinarnem obravnavanju okoljskih tematik, analizirali okoljske študijske programe na univerzah v tujini ter pripravili priporočila za razvoj okoljskih programov in smeri na Univerzi v Ljubljani. Projekt se je zaključil septembra 2017.

NVO kot enakovreden partner pri nadzoru javnih financ

Organizacije civilne družbe prepoznavajo vse večjo potrebo po sistematičnem nadzoru javnih financ in javnih finančnih institucij. Od začetka leta 2016 zato skupina 11 organizacij iz 7 držav izvaja projekt 'NVO kot enakovreden partner pri nadzoru javnih financ'. Cilj projekta je izboljšati transparentnost in odgovornost odločanja na področju javnih financ skozi krepitev vloge in glasu NVO v nadzoru institucij, ki delujejo na področju javnih financ. Ključne dejavnosti projekta so prenos znanj in praks, mreženje, nadzor, zagovorništvo in komuniciranje na področju javnih financ, še posebej na 4 specifičnih temah: javni dolg, davčna pravičnost, javno-zasebna partnerstva in veliki infrastrukturni projekti.

V letu 2017 smo izvedli dodatna usposabljanja in sicer na temo komuniciranja ter izzivih korupcije v javnem in razvojnem financiranju. Na osnovi državnih analiz iz leta 2016 smo v 2017 pripravili državne in regionalne analize na 4 teme projekta (dolg, javno-zasebna partnerstva, davčna pravičnost in javna infrastruktura). Vzporedno je potekalo delo na različnih odločevalskih in ostalih procesih, med drugim: direktive CBCR, AML in FTT, posvetovanje o zaščiti žvižgačev, Zakon o spodbujanju investicij, Strategija za razvoj Slovenije, Lex Magna, širjenje avtocest v Sloveniji. V okviru ter procesov smo pripravljali in širili svoja stališča. Projekt je bil predstavljen na treh mednarodnih dogodkih (Hamburg, Haag in Solun), namen pa je bil predvsem, da deležniki v regiji in ostale NVO vedo o poteku projekta. Potekali sta tudi dve projektni srečanja (Priština in Piran), na katerih so partnerji naredili podrobnejše načrte in zastavili cilje na tematskih področjih.

KOMUNICIRANJE IN SODELOVANJE

Delo z mediji

Društvo Focus skozi delo z mediji redno obvešča javnost o svojih dejavnostih, promovira svoja stališča in v javnosti odpira tematike, ki so mnogokrat zanemarjene, preslišane ali ignorirane. Cilj rednega dela z mediji je obveščanje in ozaveščanje širše javnosti o perečih problematikah na področju varstva okolja s poudarkom na problemih iz področij, ki jih pokrivamo. V letu 2017 smo v okviru dela z mediji izvedli sledeče dejavnosti: več kot 20 sporočil in obvestil za javnost, sodelovanje v radijskih ali televizijskih oddajah ter časopisnih intervjujih, organizacija dogodkov za medije – predvsem na terenu, redno osveževanje baze novinarjev, sprotno prilagajanje strategije za komuniciranje z javnostmi in redno sledenje operativnim komunikacijskim planom, več kot 160 pojavljanj v vidnejših medijih v 2017.

Redna komunikacija z različnimi deležniki in javnostmi

Focus pri svojem delu redno komunicira in izmenjuje informacije z različnimi deležniki iz Slovenije in tujine. To opravljamo tako v okviru neposrednih srečanj in obiskov dogodkov, kot tudi skozi redne novice, posredovanje obvestil za medije in vzdrževanje Focusove spletne strani in spletne strani REACH, Dovolj, OC ter Facebook in Twitter profilov.

Mednarodno sodelovanje

CAN Europe: S CAN Europe smo spremljali evropske in mednarodne podnebne in energetske politike. Prisotni smo bili na dveh skupščinah mreže, redno smo sodelovali na konferenčnih klicih mreže. Focus je v Sloveniji med odločevalci promoviral stališča CAN E do podnebno – energetskih zadev.

T&E: S T&E sledimo predvsem kakovosti goriv, zakonodaji na področju tovarnjakov, uredbi o CO2 standardih za vozila ter politiki biogoriv. Focus je v Sloveniji med odločevalci in javnostjo promoviral T&E publikacije in stališča. Focus je sodeloval na strateškem srečanju T&E, rednih webinarjih ter na več vsebinskih delavnicah T&E.

Friends of the Earth: Focus se je konec 2016 uradno priključil FOEE in FOEI. Udeležili smo se dveh skupščin, enega usposabljanja mreže ter redno sodelovali v klicih mreže. Z mrežo smo sodelovali pri spremljanju in delu na evropskih podnebnih in energetskih politikah.

CEE Bankwatch Network: Aktivneje sodelujemo v projektu Financiranje za razvoj.

Sodelovanje v Sloveniji

Poleg svojih dejavnosti in projektov, v katerih sodelujemo s številnimi deležniki, Focus sodeluje tudi v projektih in dejavnostih drugih organizacij. Primeri takšnih sodelovanj v 2017 so: Okoljski center, Plan B, Koalicija za trajnostno prometno politiko, Mreža za prostor, Stičišče za davčno pravičnost ter skupina za pripravo Manifesta civilne družbe.

Sodelavci in partnerji pri izvedbi programa dela za 2017

Focus je pri izpolnjevanju svojega programa dela za leto 2017 sodeloval z naslednjimi sodelavci in partnerji: Climate Action Network Europe, mreža Plan B za Slovenijo, Germanwatch, Transport&Environment, LEA Pomurje, EAP, DOOR, MACEF, CSD Trbovlje, CSD Zagorje ob Savi, CSD Hrastnik, Občina Trbovlje, Občina Zagorje ob Savi, Občina Hrastnik, MC Zagorje ob Savi, MC Hrastnik, MC Trbovlje, STPŠ Trbovlje, SPTŠ Murska Sobota, Ministrstvo za infrastrukturo, Ekosklad, Grenpeace, ZSFV, ZPS, Friends of the Earth Europe, Umanotera, Inštitut za politike prostora - IPoP, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC, Mestna občina Nova Gorica, Ministrstvo za okolje in prostor, Centar za ekologiju i energiju, NGO Fractal, Greenhome, Eko krog, SVRK, Counter Balance, Ekvilib, Transparency International Slovenija, GreenDependent Institute, National University of Ireland, Aalborg University, Applied Research and Communication Funds, Kingston University, Ludwig-Maximilians-University, Maastricht University, University of Helsinki, University of Lausanne, Študentsko društvo Iskra, No Excuse, Fakulteta za upravo, Fakulteta za družbene vede, Vitra Cerknica, DOPPS, University of Cyprus, European Climate Foundation, CEE Bankwatch Network, NECU, Iz principa, Greenpeace, Foundation Wings of Hope, Za Zemiata, Balkan Investigative Reporting Network, Association for Policy Research Analytica, The Network for Affirmation of NGO Sector – MANS, Center for Ecology and Sustainable Development –

CEKOR, Ena banda, University of Manchester, DOOR, The Cyprus Institute, SEVEN, University of Oldenburg, University of Applied Sciences Erfurt, SBI, RMIT Europe, TECNALIA, Tallinn University, Institute Superior de Gestion, University of Birmingham, National Technical University of Athens, MEHI, Energiaklub, University of Padova, University of Haifa, Pravična trgovina, Ekvilib Inštitut, 3 muhe, FLOR, Zadruga BUNA, 5. maj, Humanitas, Zavod za varen svet, PINA, Moja Štacuna, Christian Initiative Romero, Agrolink Association, Asociata Nationala a Specialistilor in Resurse Umane, Environmental Center for Administration and Technology, Cyprus Neuroscience and Technology Institute, Finnwatch, Friends of the Earth Malta, Fair Trade Hellas, European Environmental Bureau, Global 2000, Green Liberty, League of Environmental Journalists, NGO Mondo, National Society of Conservationists, Organización de Mujeres Salvador, Peoples Solidaires, Repórter Brasil, Stitching Onderzoek Multinational Ondernemingen, SWA Südwind, Think Global, University of Dschang, WALHI and Friends of the Earth.

Članstvo

Focus je član: Kluba Okoljski center, Koalicije za trajnostno prometno politiko, Climate Action Network Europe, European Federation for Transport and Environment, Friends of the Earth International, Sloge, CNVOS, Mreže za prostor in mreže Plan B. V letu 2017 smo se pridružili mreži Tax Justice Europe.

RAZVOJ DRUŠTVA IN FINANCIRANJE

Vodenje organizacije

Kot ponavadi, smo tudi v 2017 izvedli letno strateško načrtovanje (v avgustu), na osnovi katerega smo pripravili osvežitev tri letne strategije ter programskih usmeritev. Pripravili smo tudi okvirni program dela za 2018. V letu 2017 sta organizacijo zapustili dve sodelavki (ena zaradi nadaljevanja porodniške v enoleten dopust, druga pa zaradi prehoda na delovno mesto v Agenciji za varnost prometa), vendar ju zaradi omejenega dostopa do finančnih sredstev za 2018 nismo nadomestili. Tokom leta sta prakso v Focusu opravljala študent iz Francije in okoljevarstvenica iz Kitajske. Sodelavec Focusa je sodeloval na dvomesečni delovni izmenjavi na Kitajskem. Udeležili smo se usposabljanja o premagovanju stresa na delovnem mestu.

Delo s člani/prostovoljci

Svoje člane in prostovoljce smo ozaveščali in informirali skozi redno pošiljanje novic in posredovanje zanimivih informacij. Za potrebe projektov Supply Cha!nge, Energise, Make Fruit Fair, REACH in Financiranje za razvoj so nam pomagali številni prostovoljci, s katerimi smo podpisali tudi prostovoljske pogodbe ter jih vpisali v Evidenco prostovoljcev, ki jih vodi organizacija Filantropija.

Transparentnost delovanja

Ker se zavzemamo za transparentno delovanje vlade in vseh ostalih institucij, se trudimo, da je tudi naše delovanje transparentno. To smo zagotavljali z rednim vzdrževanjem spletnih strani, posredovanjem informacij o društvu na željo in s sporočili za javnost. Tudi priprava letnega poročila je namenjena izboljšanju transparentnosti delovanja društva. V skladu z zakonodajo smo vpisali v register podatke o dejanskih lastnikih.

Financiranje delovanja

Delovanje v letu 2017 je bilo financirano s pomočjo naslednjih institucij: Evropska unija (programi DEAR, Intelligent Energy Europe, IPA, Horizont 2020, Erasmus+, Europe for Citizens), European Climate Foundation, Občina Tržič, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za okolje in prostor, Ekosklad, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije. Podatki o finančni sliki leta 2017 so trenutno še v računovodski obdelavi, zato niso predstavljeni na tem mestu.

Več podrobnosti o delovanju društva je na voljo na www.focus.si

Focus, društvo za sonaraven razvoj, Maurerjeva 7, 1000 Ljubljana

info@focus.si, www.focus.si, tel. 01 515 40 80